

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Synodi Eivsdem Apvd Engilenheim Habitae Actorvm Narratio Altera.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

VIII.

Ut oblationes fidelium, quatenus altari deferantur, nihil omnino ad laicalem pertineant potestatem, dicente scriptura; *Qui altario deseruiunt, de altario participentur.*

2. Cor. 9.

IX.

Ut decimæ, quas Dominus præcipit in horreum suum deferri, si ecclesiis Dei non fuerint redditæ, sed nefaria cupiditate, quæ sæuior Ætnæ ignibus ardet, a sæcularibus fuerint retentæ, sæcularia super hoc non exercentur iudicia, nec in forensibus discutiantur causis, sed in sancta Synodo ab ipsis sacerdotibus, quorum deputatæ sunt vñibus, quid exinde debeat actitari certis diffiniatur promulgationibus.

X.

Ut euangelica auctoritate & sacrorum Canonum institutione * pœnasque proponere diuini iudicii, vt nostra sit absoluta conscientia, & illarum pro se rationem Deo reddat intentio. Cauendum est quippe, quod de earum moribus actibusque beatus Paulus testatur apostolus. Quod plenius exponere præterimus, ne sexus instabilis non tam deterreri quam admoneri videatur.

SYNODI EIVSDEM

APVD ENGILENHEIM HABITÆ
ACTORVM NARRATIO ALTERA.

Ex Flodoardo lib. iv. *historiæ Rbemensis* cap. xxxv.

DOMNVS igitur Agapitus papa vicarium suum Marinum episcopum mittit ad Ottonem propter euocandam & congregandam generalem Synodum. Literæque

ANNO
CHRISTI
948.

ipſius papæ mittuntur ab vrbe Romana ſpeciatiſſime quibusdam epiſcopis Gallia Germaniæque, vocantes eos ad Synodum. Quæ Synodus congregata eſt in Engelenheim palatio regali, in eccleſia beati Remigii honori dicata, vii. Idus Iunii, cauſa videlicet maximarum diſſenſionum, quæ agitabantur inter regem Ludouicum & Hugonem principem, inter Artaldum quoque Rhemenſem epiſcopum & Hugonem illicite ſubſtitutum eiufdem vrbs præſulem: quæ diſſenſiones omne perturbauerant regnum Francorum. Ad quam Synodum celebrandam, adueniente prædicto Marino ſedis apoſtolice vicario, conuenerunt etiam Germaniæ præſules, cum quibusdam Galliarum epiſcopis. Rotbertus videlicet Treuirenſis archiepiſcopus, Artaldus Rhemenſis, Vvicfridus Colonienſis, Hildebaldus Mimi-gardouurdenſis, Adalbero Metenſis, Berengarius Virdu-nenſis, Fulbertus Cameracenſis, Rodulfus Laudunenſis, Richoo Vvarmatienſis, Raimbaldus Spirenſis, Poppo Vvirzburgenſis, Conradus Conſtantiienſis, Odelricus Au-guſtenſis, Tethardus Hildesheimenſis, Bernardus Hal-berſtatenſis, Dudo Paderbornenſis, Fridericus Mogunti-nenſis, Adalgagus Hammaburgenſis, Goſlenus Tullenſis, Michael Ratiſponenſis, Farabertus Tungrenſis, Liopta-cus Ribunenſis, Dodo Oſnaburgenſis, Eueris Mindenſis, Baldricus Traiectenſis, Heroldus Salzburgenſis, Adelber-tus Bazſoenſis, Starcandus Eiſtadienſis, Horat Neouicenſis, Vvicardus Baſileenſis, Lidac Ribuenſis. Reſidentibus hiſ præſulibus in eccleſia dicti loci, poſt præmiſſas preces ſecundum ordinem celebrandi Concilii, & poſt lectiones ſacræ auctoritatis, ingreſſis glorioſis regibus Ottone ac Lu-douico, & ſimul reſidentibus, poſt allocutionem præfati Marini ſedis apoſtolice legati, exurgens Ludouicus rex e latere & cōſenſu domni regis Ottonis, proclamationis ſuæ querimoniam propalauit coram præmiſſo Romanæ ſedis vicario, ceteriſque confidentibus epiſcopis: referens qua-liter accerſitus fuerit a tranſmarinis regionibus per legatos Hugonis, ceterorumque Francia principum, ad ſuſcipien-dum ſuæ paternæ hereditatis regnum, cunctorumque vo-tis & acclamationibus procerum, militiaeque Francorum, ſublimateſ & conſecratus ſit ad apicem regalis modera-minis obtinendum: poſtea vero eiectus ſit a præfato Hu-

gone, & dolis appetitus ac comprehensus per annum integrum sub custodia fuerit ab eo detentus: nec aliter eius absolutio potuerit obtineri, nisi Laudunum castrum, quod solum tunc regina Gelberga cum fidelibus suis regiis sedibus retinebat, Hugone id occupante dimitteret. De his omnibus malis, quæ post regni susceptionem passus fuerat, si quis obiiceret quod sui facinoris causa eidem fuissent illata, inde se iuxta synodale iudicium, & regis Ottonis præceptionem, purgaret, vel certamine singulari defenderet. Deinde surgens Artaldus archiepiscopus protulit secundum iussionem papæ Romani, quam ei delegauerat, initium atque tenorem litis, quæ versabatur inter ipsum & Hugonem subrogatum sibi ecclesiæ Rhemenfis antistitem. Et recitatae sunt literæ quæ sequuntur.

Sanctæ Romanæ & apostolicæ sedis vicario domno Marino, uniuersæque sanctæ Synodo apud Engelenheim congregatæ, Artaldus diuina propitiante clementia Rhemorum archiepiscopus.

DOMNVS Agapitus papa literas nobis & ceteris coepiscopis nostræ dioceseos direxit, in quibus præcepit, vt ad hoc sanctitatis vestræ Concilium conuenire studeremus, ita instructi de omnibus, vt rei veritas de miseris nostræ sedis, quas patimur, coram sanctitate vestra manifesta fieri posset. Quocirca propalare prudentiæ vestræ commodum duximus, qualiter res exordium ceperit litis huius, quæ adhuc inter me & Hugonem miserrime ventilatur. Defuncto siquidem Heriueo archiepiscopo, Seulfum, qui archidiaconatus vrbis nostræ tunc officio fungebatur, ad præsulatum eiusdem sedis elegimus. Qui pontifex ordinatus, assumens zelum contra proximos prædecessoris sui, cum eos per semet a loco depellere non valeret, consilio inito cum quibusdam laicis, scilicet consiliariis suis, amicitiam quæsiuit Heriberti comitis, quam dato iureiurando per eosdem consiliarios obtinuit eo tenore, vt post obitum ipsius ad electionem pontificis milites ecclesiæ nullatenus aspirarent sine consilio ipsius Heriberti: idem vero comes fratrem Heriuei præsulis, & nepotes ipsius, a participatione rerum Rhemenfis episcopii separaret. Quibus patrat, insimulati sunt iidem propinqui Heriuei præsulis a consiliariis Seulfi episcopi de infideli-

ANNO
 CHRISTI
 948.

tate ipsius senioris sui, accersitoque Heriberto comite cum pluribus suis iubentur ad rationem reddendam coram ipsis venire. Et quia contra eos, a quibus accusati fuerant, singulari congregari certamine noluerunt, sublatis ab eis rebus quas ex episcopio possidebant, comprehensi sunt, atque deducti per Heribertum comitem ad Robertum regem, a quo etiam sub custodia sunt detenti usque ad mortem ipsius Roberti. Tertio demum sui episcopatus anno Seulfus episcopus, ut plures asserunt, ab Heriberti familiaribus veneno potatus defungitur. Mox itaque comes Heribertus urbem Rhemensis adiit, & ecclesie milites, clericorum quoque quosdam, de rectoris electione ad suum consilium, ceu iuratum fuerat, intendere fecit. Cum quibus ad Rodulfum regem pergens in Burgundiam, obtinuit ab eo, ut sibi committeretur idem episcopium, eo tenore, ut tam clericis quam laicis debitum honorem concederet & conseruaret, nec iniustitiam alicui faceret: sed ipsum episcopium aequo iure gubernaret, donec talem clericum eidem regi praesentaret, qui ad episcopale ministerium exequendum rite ordinari valeret. Qui comes ad eandem urbem regressus, res episcopii, prout sibi placuit, fautoribus suis diuisit, ceteris abstulit, & absque ullo iudicio vel lege quos voluit rebus expoliauit, vel ab urbe propulit. Odalricum denique Aquensem episcopum in eadem urbe suscipiens, episcopale inibi ministerium celebrare praecipit. Sicque annos sex, & eo amplius, idem episcopium suo dominio vindicauit, pro libitu proprio illud tractans, & in sede praesulis residens tam ipse quam coniux sua, donec septimo tandem anno, ortis inter ipsum & regem Rodulfum atque Hugonem comitem quibusdam simultatibus, Rodulfus rex cum Hugone & Bosone fratre suo, ceterisque pluribus tam episcopis quam comitibus, Rhemorum obsidet urbem, succensentibus sibi episcopis, & conquerentibus aduersus eum, quod tam diuturno tempore contra diuinae legis auctoritates hanc urbem permiserit vacare pastore. Quorum querimoniis permotus rex admonet clerum & populum de pastore electione, dans eis id agendi facultatem ad Dei honorem & sui fidelitatem. Sicque concordantibus cunctis tam clericis quam laicis qui extra obsidionem erant, pluribus etiam

eorum, qui clausi tenebantur, in idipsum fauentibus, eligitur humilitatis nostræ persona in hoc magis onere quam honore subeundo. Aperientibus tandem tam militibus quam ciuibus portas vrbs regi Rodulfo, & episcopalem benedictionem mihi tradentibus episcopis, qui erant decem & octo, & suscipientibus nostram humilitatem tam clero vniuerso, quam reliquis ciuibus, inthronizatus ab episcopis nostræ diœceseos, impositum mihi, prout Deus concessit, ministerium per annos ferme nouem tractaui, ordinans per diœcesim episcopos octo, & in episcopio multos, prout competens videbatur, clericos: quouſque nono postmodum anno, postquam Ludouicum regem, fauente Hugone, cunctisque regni principibus, Gerbergam quoque reginam benedixeram, & sacro perfuderam chrismate, instigatus Hugo comes iracundia, quod ei consentire vel coniungi noluerim ad ipsius regis infidelitatem, adhibitis secum Heriberto comite, & Vvilelmo Nortmannorum principe, Rhemenſem obſidet urbem. Nec longum, sexta scilicet obſidionis die, deferor ab omni pene cœtu laicalis militiæ: sicque derelictus ab his, ad Hugonem & Heribertum compellor exire. A quibus coarctatus & conterritus cogor memet episcopali procuratione abdicare, & ita me propellentes in cœnobio sancti Basoli habitare constituunt: Hugonem vero filium Heriberti, qui Autifiodori diaconus ordinatus fuerat, in urbem introducunt, & ciuitate potiuntur. Ludouicus autem rex a Burgundia rediens, me apud sanctum Basolum reperit, & assumens secum simul cum propinquis meis, quorum res Heribertus comes abstulerat, Laudunū deducit, quod castrum tunc obſidebant Heribertus & Hugo: solutaque obſidione opidum ingredimur, nobisque metatus degen- di disponitur. Interim clerici nostri loci, sed & laici quidam pessime ab Heriberto tractantur, & quidam clericorum in custodiis retruduntur, res eorum auferuntur atque diripiuntur, rapinæ per totam urbem late perpetrantur. Interea conuocantur episcopi nostræ diœceseos ab Hugone & Heriberto, satagentibus & quærentibus ab eis de ordinatione Hugonis filii Heriberti. Qui Sueſſionis congregati, mittunt ad me Laudunum Hildegarium episcopum, cum aliis quibusdam legatis, mandantes vt ad

ANNO
 CHRISTI
 948.

eos venire, ad consentiendum scilicet huius ordinationis peruersitati. Quibus remandavi quod non esset mihi competens ad eos illo proficisci, vbi aduersarii & inimici mei cum ipsis erant aggregati. Quod si loqui mecum vellent, ad talem locum deuenirent, vbi sine periculo ad eos accedere possem. Quibus aduenientibus in locum ab eisdem delectum, profectus sum ad eos, veniensque prosternor coram ipsis, obsecrans vt propter amorem & honorem Dei tam mihi quam sibi competens consilium dare studerent. Qui me de ordinatione prædicti Hugonis interpellare cœperunt, & hoc omnimodis suadere, vt eis in hac ordinatione consensum præberem; promittentes res nonnullas episcopii mihi se impetraturos. At ego, postquam responsum diu distuleram, videns eos cunctos in proposito quod ceperant perseuerantes, surgens interdixi palam cunctis audientibus, excommunicans auctoritate Dei Patris omnipotentis, & Filii, & Spiritus sancti, vt nullus eorum ad eandem ordinationem accederet, nec alicui in episcopali honore me viuente manus imponeret; sed nec vllus eandem benedictionem suscipere præsumeret. Quod si forte fieret, ad sedem apostolicam eos prouocabam. Illis inde furentibus, vt possem exire de medio eorum, & Laudunum reuerti, temperavi responsum, dicens vt mitterent mecum qui eis renuntiaret, quid consilii reperire valerem super hac re in domina mea regina & fidelibus eius, quia rex non aderat. Ad hoc illi mittunt Deroldum episcopum, putantes me esse mutaturum consilium. Quo veniente, & coram domina regina & fidelibus eius inde me interpellante, iterum exurgens præfatæ modum excommunicationis in eosdem episcopos iaculatus sum: vocacionem quoque ad sedem apostolicam iterare curavi, excommunicans ipsum hunc Deroldum, vt id eis omnino non taceret, sed cunctis manifeste proferret. His ita gestis, paruipendentes illi nostram excommunicationem, Rhemis accedunt, & quidam eorum ordinationi huic manus applicuerunt, quidam vero se subduxisse sciuntur. Ego vero cum rege manens, quas ille scitur angustias pertulisse & secum pertuli, & quando eum bello aggressi sunt Hugo & Heribertus, cum ipso eram, & vix

euasi mortis periculum. Prolapsus itaque, auxilio & protectione Dei, de medio inimicorum, profugus & vagabundus loca inuia quæque siluasque perlustro, non ausus certo consistere loco. Comites autem Hugo & Heribertus, affati quosdam amicos nostros sibi subditos, suadent ut me requirentes ad ipsos deducant, pollicentes se mihi benefacturos, & rebus quas ipsi petissent ditaturos. Requirentes ergo me amici reperiunt per diuersa vagantem, & ita perducor a fratribus meis & amicis ad præfatos comites. Qui postquam me in potestate sua conspiciunt, quærere cœperunt, ut eis pallium a sede Romana mihi collatum traderem, & sacerdotali me ministerio penitus abiurarem. Quod ego nullatenus me facturum, neque pro amore vitæ huius præsentis, attestor. Districtus igitur & coangustiatum ab eis episcopii tandem rebus abrenuntiare compellor: sicque rursus ad sanctum Basolum, quasi vacans, habitaturus deducor. Mansi denique paucis diebus in ipso cœnobio, quoadusque comperiens per certos ex familiaribus Heriberti comitis nuntios, quod ab eo male de mea tractabatur perditione, iterum iterumque nuntiis huiusmodi pauefactus & impulsus, locum deserui, & abdita lustra siluarum vagabundus repetii: horisque silentibus, & itinere deuio, Laudunum reuertor, ibique susceptus a rege secum manere constitutor. Mansi vero ibidem cum ipso vel fidelibus eius, expectans & deprecans misericordiam Dei, donec ipse est dignatus in cor domini regis Ottonis mittere, ut ad subuentionem senioris mei regis & nostram properaret in Franciam. Denique, postquam domina nostra regina Laudunum propter absolutionem domini regis reliquerat, egressus inde ad dominum regem Ottonem cum seniore meo deueni rege, simulque Rhemos accessimus. Cingitur itaque vrbs exercitibus, & episcopi qui aderant me sedi nostræ restitui censent. Mandatur ergo Hugoni a domino rege Ottone, ut egrediatur, & peruasam deserat urbem. At ille nutans aliquamdiu, & pro posse, ubi vidit ad resistendum penitus sufficere se nequaquam valere, nec amicorum sibi præsidia subuenire, decernit exeundum, quærens ut liber cum suis dimitteretur abscedere. Permittitur itaque sanus exire cum omnibus qui secum voluere comi-

ANNO
 CHRISTI
 948.

tari, & quæcumque secum voluit ferre, nullo contradicente asportauit. Sicque cum regibus introgressus urbem, præcipior loco nostro & honori restitui. Susceptus igitur a dominis archiepiscopis, Rotberto Treuerensi, & Frederico Moguntiacensi, comitantibus ceteris, & congratulantibus, tam clericis ecclesiæ nostræ, quam reliquis ciuibus, ab ipsis restitutor cathedræ episcopali. Hugo vero Rhemis egressus Mosomum castrum cum suis occupat, & muniens contra fideles regis senioris nostri detinet. Habito denique colloquii placito inter reges, senioremeum videlicet ac dominum Ottonem, super Charam fluuium, conuenimus ad illud tam ego quam ipse Hugo cum ordinatoribus suis. Ibique res litis huius ab episcopis auditur: protulitque literas ad sedem Romanam quasi ex persona nostra datas excusationis meæ, ac si vacationem petentes administrationis episcopii nostri; quas me vnquam dictasse, neque subscribendo aliquatenus corroborasse protestatus sum atque protestor. Et quia tunc Synodus conuocata non fuerat, id opponentibus fautoribus ipsius Hugonis, altercatio nostra determinari non potuit. Synodus autem circa medium mensis Nouembris habenda Virduni, vtriusque partis episcopis annuentibus, denuntiatur. Interim vero sedes Rhemensis mihi regenda decernitur; idem vero Hugo Mosomi commorari permittitur. Nec longum, instante scilicet vindemiæ tempore, hic noster æmulus Hugo, assumens secum Theobaldum regis inimicum, & regni nostri, cum aliis pluribus malefactoribus, in villas Rhemensis episcopii contiguas vrbi deuenit, & omne pene vinum ex his colligens in diuersos pagos abduci fecit. Tum multa mala inibi perpetrata, & ecclesiæ nostræ homines captiui abducti, & ad redemptionem variis sunt adacti tormentis. Synodus autem denuntiata Virduni celebratur, præsidente Rotberto præfule Treuirensi, præcepto domni papæ Romani, præfente quoque domino Brunone, cum episcopis & abbatibus nonnullis. Ad quam præfatus Hugo euocatus, missis etiam duobus ad eum deducendum episcopis, Adalberone & Gozolino, venire contempsit. Vniuersa vero Synodus mihi Rhemense regendum decernit episcopium. Indiciturque

iterum Synodus habenda die Iduum mensis Ianuarii, quæ & aggregatur, vt denuntiatum fuerat, in ecclesia sancti Petri, ante prospectum castri Mosomi, a domino Rotberto, conuenientibus ceteris quoque Treuerensis dioceseos episcopis, & aliquibus Rhemensis. Veniens autem illuc amulus noster Hugo, & locutus cum domino Rotberto, Synodum noluit ingredi: literas vero quasi ex nomine domini papæ direxit ad episcopos per clericum suum, qui eas Roma detulisse ferebatur, nihil auctoritatis canonice continentis, sed hoc tantum præcipientes, vt Hugoni Rhemensi redderetur episcopium. Quibus recitatis, inuenientes episcopi consilium cum abbatibus, & ceteris qui aderant sapientibus, responderunt non esse dignum vel congruum, vt mandatum legationis apostolicæ, quam dudum Rotbertus archiepiscopus, deferente Friderico præfule Moguntiacensi, coram regibus & episcopis tam Gallie quam Germanie susceperat, & partem iam præceptionis ipsius exegerat, propter illas literas intermitteret, quas insidiator noster exhibebat: imo quod regulariter coeptum fuerat, vt canonice pertractaretur vnanimiter censent. Præcipiturque recitari capitulum Carthaginensis Concilii xix. de accusato & accusatore. Quo recitato, iudicatum est iuxta definitionem ipsius capituli, vt communionem & parochiam Rhemensis me retinente, Hugo qui ad duas iam Synodos euocatus interesse contempserat, a communionem & regimine Rhemensis episcopii abstineret, donec ad vniuersalem Synodum, quæ indicebatur ad Kalendas Augusti, sese purgaturus, vel rationem redditurus, præsentaret. Ipsumque capitulum mox in charta episcopi coram se describi fecerunt, subnectentes hanc etiam definitionem suam. Qui post alteram diem chartam eandem Rotberto præfule remisit, hoc verbis remandans, quod ipsorum iudicio nequaquam obediturus existeret. Sicque absoluto Concilio ipse Mosomum contra mandata regum & episcoporum retinet, & ego Rhemos regressus reclamationis mox querelas ad sedem Romanam per legatos domini regis Ottonis destinaui, præstolans mandata ipsius sedis, eius decretis, & vniuersalis huius sancti Concilii vestri iudiciis parere paratus.

Postquam literarum recitationem, & earum propter

ANNO CHRISTI 948. reges iuxta Theotiscam linguam interpretationem, ingressus Synodum quidam Sigeboldus, præmissi Hugonis clericus, attulit literas quas Roma detulerat, quasque iam in alia Synodo Mosomi propalauerat, asserens easdem literas sibi Romæ ab ipso qui aderat Marino vicario datas. Qui Marinus proferens literas quas idem Sigeboldus Romam tulerat, præcepit eas coram Synodo recitari. In quarum recitatione repertum est, prout ipsæ literæ fatebantur, quod Vvido episcopus Sueffionicus, Hildegarius quoque Bellouacensis, Rodulfus Laudunensis, ceterique cuncti Rhemensis dioceseos episcopi, easdem literas ad sedem delegauerant apostolicam pro restauratione Hugonis in sede Rhemensis, & expulsionem Artaldi. Post quorum lectionem exurgentes Artaldus & præfatus Rodulfus, qui in iisdem literis nominabantur, Fulbertus quoque Cameracensis antistes, easdem literas refutarunt, adstruentes quod eas antea nunquam viderint vel audierint, neque in earum delegatione consensum præbuerint. Quibus cum idem clericus contraire non posset, licet in eos calumniis obtrepens, præcepit dominus Marinus, suggerens vniuersæ Synodo, vt sibi consilium & rectum iudicium proferrent super huiusmodi calumniatore, & calumniarum in episcopos delatore. At illi, postquam delator publice confutatus est falsa detulisse, lectis capitulis de huiusmodi calumniatoribus, iudicant & vnanimiter censent, eum qui fruebatur honore priuari debere, ac secundum capitulorum tenorem in exilium detrudi. Diaconatus igitur, quoungebatur, ministerio multatus, a conspectu Synodi reprobatus abscessit; Artaldo vero præfati, qui omnibus se Synodis præsentabilem fecerat, non refugiens synodale iudicium, episcopium Rhemensis iuxta Canonum constituta, & sanctorum patrum decreta, omnino retinendum atque disponendum decernunt, laudant, atque corroborant. Secunda confessionis die, post recitatas diuinæ auctoritatis lectiones, & Marini vicarii allocutionem, suggestit dominus Rotbertus Treuirensis archiepiscopus, vt quoniam iuxta sacræ legis instituta restauratum atque restitutum fuerat Rhemensis Artaldo præfati episcopium, in eiusdem sedis inuasorem synodale perageretur iudicium. Præcepit itaque Marinus vicarius,

vt canonicam super hac præsumptione Synodus proferret sententiam. Iubentur ergo sanctæ legis catholicæ recitari capitula. Quibus recitatis, secundum sacrorum Canonum, & sanctorum decreta patrum Sixti, Alexandri, Innocentii, Zosimi, Bonifacii, Cælestini, Leonis, Symmachi, ceterorumque sanctorum ecclesiæ doctorum, excommunicauerunt, atque ab ecclesiæ Dei gremio repulerunt prædictum Hugonem Rhemensis ecclesiæ peruaforem, donec ad pœnitentiam & dignam satisfactionem venire procuraret. Ceteris quoque diebus tractata sunt quædam necessaria de incestis coniugiis, & ecclesiis, quæ presbyteris in partibus Germaniæ dabantur, imo venundabantur indebite, & auferebantur a laicis illicite. Prohibitum igitur atque statutum est, ne id omnino præsumeretur ab aliquo. Sed & de aliis ecclesiæ Dei vtilitatibus tractata sunt & definita nonnulla.

NOTA IACOBI SIRMONDI

SOCIETATIS IESV.

Synodi eiusdem.] Narrationis huius prior pars, quæ Artaldi epistolam ad Synodum antecedit, ex Flodoardi chronico petita est, epistola ex historia Rhemensi eiusdem. Quæ vero epistolæ subiiciuntur, eadem ad verbum leguntur in chronico & in historia. Ceterum in elencho episcoporum Synodi quædam interpolata paulo aliter quam apud Flodoardum.

CONVENTVS
EPISCOPORVM IN ECCLESIA
SANCTI VINCENTII LAVDVNENSIS.

DE hoc episcoporum Conuentu, eiusque actis, scribit in chronico Flodoardus, ubi res bellicas a Ludouico rege, Lothariensibusque cum eo Conrado duce coniunctis, hoc anno aduersus Hugonem comitem gestas persequitur. Obsident, inquit, dux & exercitus quamdam munitiorem, quam ædificauerat & tenebat Tetbaldus in loco qui dicitur Mons acutus, qui & Laudunum contra regem retinebat. Hoc etiam opidum oppugnantes tandem non sine mora capiunt. Indeque Laudunum adeunt, & in ecclesia sancti Vincentii episco-